

klare, naar man seer den Betænkning, der er skrevet til denne Paragraph i Grundloven. Deri hedder det udtrykkeligt: — den ærede Formand vil maaskee tillade, at jeg oplæser nogle faa Linier deraf — „denne Lov maa forøvrigt indeholde de fornødne Bestemmelser om Betingelserne for og Fremgangsmaaden ved Anerkjendelsen af flige Troesfamsund og om deres retlige Stilling til og Forpligtelser mod Staten“. Det forekommer mig virkelig saa klart, at jeg ikke forstaaer, hvorledes det paa nogen Maade kan bortforklares, og det stemmer i den Grad overeens med selve Ordene i Grundloven, at der ikke kan være nogen Tvivl om, at det er Meningen. Det glæder mig at høre, at ogsaa den ærede Minister er tilbøjelig til ligesom sin Forgænger at betragte det som Noget, der bør ordnes legislativt, og det er langtfra, at jeg troer, at Sagen er kommen i et galt Spor derved, at den forrige Kirke- og Undervisningsminister ikke fulgte sin Forgænger i det Spor, hvori han havde bragt Sagen, at jeg ivertimod glæder mig over, at det ikke er sleet, skjøndt det er tungt nok for det Samsund, det er gaaet ud over.

Varfod: Den ærede sidste Taler kan ikke forstaae det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) i hans Opfattelse af de oftnævnte Grundlovsparagrafer; jeg gad vide, om det ærede Medlem da kan forstaae, hvorledes en Disfenterlov lader sig forlige med almindelig Troesfrihed. Naar han nu siger, at dette Samsund jo allerede har Troesfrihed, saa svarer jeg: Ja, Frihed er et meget høieligt Begreb, og jeg er vis paa, at om det saa var i Rusland, kunde man faae Folk til at troe, at der var Frihed i Landet, og give klare Beviser derfor. Medlemmerne af dette Samsund have Troesfrihed — siger han — thi de have Lov til at troe, hvad de ville og kunne samles som Samsund; men de have dog ikke al den Frihed, som vi Andre have som Statsborgere. Jeg skal anføre et eneste Exempel herpaa. Et Par Medlemmer af Samsundet ville indgaae Ektekab, og henvende sig til Præsten, for at han skal vie dem; de have denne Frihed til at henvende sig til

Præsten, og han har Frihed til at vie dem, men — vel at mærke — Vilsen har ingen borgerlig Betydning; altsaa er der dog Maade med deres Frihed. Hvad deres Præst udretter for dem, har ikke den borgerlige Betydning, som naar en af Folkekirkens Præster udfører det. Jeg vil ikke tale om Skolestat og hvad dermed staaer i Forbindelse; dette er vel et reent Pengespørgsmaal, men de ere dog ogsaa der stillede paa et noget andet Standpunkt end Folkekirkens Bekjendere. Den ærede sidste Taler kan sige saa lidt og saa meget, som han vil: „De have Frihed; thi vi have Troesfrihed her i Danmark“, saa siger jeg dog: De have ikke fuldstændig Frihed og den Omstændighed, at de savne fuld Frihed, er et Vidnesbyrd om, at Troesfriheden endnu ikke her i Danmark er, hvad den ifølge Grundloven skulde og burde være. — Forøvrigt tog jeg nærmest Ordet af Hensyn til en Ytring af den ærede Minister. Han meente, at hvis Sagen ikke af den forrige Minister var bragt ind paa et andet Spor end af den næstforrige, vilde den have staaet meget simplere. Jeg skjønner nu ikke, hvorfor den nuværende ærede Minister ikke kan forlade sin Forgængers Spor og gaae ind paa den næstforriges, ligesaafuldt som hans Formand kunde forlade sin Formands Spor. Dernæst siger den ærede Minister: At forelægge et Lovforslag derom, gaaer jeg nødig ind paa; jeg vil idetmindste see, om der ikke fra selve Thinget skulde fremkomme et saadant. Men nu pleier man her og andetsteds at beklage sig over de mange private Forslag; Regeringens officieuse Blade beklage sig ligeledes over, at Rigsdagen og særlig Folkethinget misbruger sin Ret og sin Frihed til at komme med private Lovforslag, der „naturligvis“ ere umodne, fordi de ikke ere modne i Ministeriet. Jeg ønskede derfor at gjøre opmærksom paa, at her have vi en ministeriel Opfordring til Folkethingets Medlemmer om at komme med en vis bestemt Lov, da Ministeren ikke selv ønsker at komme med den, uden at han dog har erklæret, at han i mindste Maade vil sætte sig mod den. Vi have altsaa en ministeriel Opfordring til at fortsætte denne Færd, som Ministeriets officieuse Blade bebreide os, nemlig at vi komme